

KÜLÜGYMINISZTERIUM

Beutazási feltételek magyar állampolgárok számára az Európai Gazdasági Térségről szóló egyezményben részes tagállamokba (EGT tagállamok)

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG TAGÁLLAMAI

Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Izland, Írország, Görögország, Hollandia, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, (Magyarország), Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia.

Az uniós csatlakozás után

Az uniós csatlakozás után EU (illetve EGT) viszonylatban – a magyar állampolgárok jogi helyzetében jelentős változás állt be: **a magyar állampolgárok egyben az Európai Unió polgárai is lettek**, s a vonatkozó jogszabályok alkalmazásakor nem tekinthetők a továbbiakban külföldieknek (ennek korlátja, azonban pl. a munkavállalókra vonatkozó 2+3+2 éves átmeneti mentesség). Így uniós csatlakozásunk után a magyar állampolgárok fenti 29 országba való beutazásának és tartózkodásának szabályait a személyek szabad mozgására vonatkozó közösségi vívmányok és egyes schengeni vívmányok együttesen határozzák meg.

BEUTAZÁS

Magyarországnak 2007. december 21-én csatlakozott a schengeni övezethez, ezért a Szlovéniával, Ausztriával és Szlovákiával közös határszakaszain a határforgalom ellenőrzése megszűnt. A Romániával közös határon, mivel az ország még nem tagja a schengeni övezetnek a határforgalom ellenőrzése továbbra is fennmaradt, a magyar-román határ a schengeni övezet egyik külső határává vált.

Az **egyszerűsített ellenőrzés** főszabály szerint a személyazonosság megállapítását, az úti okmány és a gépjármű gyors ellenőrzését, szemrevételezését jelenti. Az EGT tagállamai állampolgárainak úti okmányaiba beléptető bélyegző elhelyezése nem történik. Amennyiben azonban a beutazóról rendelkezésre álló adatok szerint, vagy az érintett személy viselkedéséből következtetni lehet arra, hogy veszélyeztetni valamely tagállam közrendjét, közbiztonságát vagy közegészségét, **tüzetes vizsgálatnak is alávethető** (az utazás céljára vonatkozó, ill. az anyagi eszközök meglétét bizonyító dokumentumok ellenőrzése, a beutazó adatainak a Schengeni Információs Rendszerben történő ellenőrzése, az adott személy járművének és egyéb tárgyainak megvizsgálása). A fenti okokra hivatkozva (közrend, közbiztonság, közegészség) – amennyiben a beutazó szerepel valamely tagállam tiltó névjegyzékében – az európai uniós (magyar) polgár **beléptetése is megtagadható**.

Megváltoznak a **beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének** szabályai is. Egyes esetekben – pl. túltartózkodás – a továbbiakban nem lesz elrendelhető magyar

állampolgárokkal szemben ilyen korlátozó intézkedés. Ugyanakkor a kiadatási letartóztatás miatt körözés alatt álló, eltűnt vagy védelmük érdekében biztonságba helyezendő, a titkos megfigyelés vagy célzott ellenőrzés alá vont magyar állampolgárok, továbbá a büntetőeljárások magyar gyanúsítottjai, tanúi, elítéltejei adatai továbbra is bevihetők és tárolhatók a Schengeni Információs Rendszerben, így beutazásuk korlátozható.

A fentiekre tekintettel azt tanácsoljuk, hogy az a magyar állampolgár, akinek tudomása van arról, hogy valamelyik tagállamban vele szemben korábban beutazási vagy tartózkodási, tilalmat, korlátozást rendeltek el, indulása előtt érdeklődjön az adott ország budapesti külképviseletén a beutazás lehetőségeiről. Mindenkinek joga van ugyanis arra, hogy a személyéről a rendszerben nyilvántartott adatok helyességéről meggyőződjön, illetve panaszt tegyen minden olyan esetben, ha úgy ítéli meg, hogy a nyilvántartott adatok nem helytállóak vagy a bejegyzés jogalapja megszűnt. Javasoljuk, hogy ilyen esetekben forduljanak az adott ország megfelelő hatóságához.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás napjától a közösségi jog szerint **a magyar állampolgárok** is élvezhetik a személyek szabad mozgása alapszabadságának fontos részjogosítványát, a **személyazonossági igazolvánnyal történő utazást**: az Európai Gazdasági Térség tagállamai területére a beutazás, ill. ezen államok területén történő utazás **érvényes magyar személyazonossági igazolvány** birtokában is lehetővé vált. A magyar állampolgárok az EGT tagállamokba az 1991. április 1-je előtt kiállított személyi igazolvánnyal (kemény borítójú, népköztársasági címerrel), az 1991. április 1-je után kiállított személyi igazolvánnyal (puha borítójú, köztársasági címerrel), a 2000. január 1-je után kiállított személyazonosító igazolvánnyal (kártya formájú, műanyag), illetve 2000. január 1-jét követően kiállított ideiglenes személyazonosító igazolvánnyal is utazhatnak.

A zökkenőmentes határátkelés érdekében – különösen a kezdeti időszakban – javasoljuk az útlevél használatát. A brit hatóságok, pl. külön is felhívták a figyelmet arra, hogy a régi fajtájú, azaz csak magyar nyelven kiállított személyi igazolvány használatát nem ajánlják. Ennek kapcsán arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a személyazonossági igazolvánnyal történő utazásra, beleértve az átutazást is, az EGT-n kívüli harmadik államokba csak abban az esetben van mód, ha azt nemzetközi szerződés kifejezetten lehetővé teszi.

Tájékoztatásul: mindazon országokat, melyekbe magyar állampolgárok személyazonossági igazolvánnyal is beutazhatnak a [Vízummentességi megállapodásokat tartalmazó táblázat](#) tartalmazza.

A magyar személyazonosító okmányok mintái az alábbi linken érhetők el:

www.consilium.europa.eu/prado/HU/categories/HUN/B/resultByCountryCategory.html

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkező **kiskorú magyar állampolgárok** (tehát a 14. életév betöltése előtt) továbbra is csak önálló, érvényes útlevél birtokában utazhatnak külföldre.

A kiskorúaknak külföldi hivatalos ügyeik intézéséhez (pl. bejelentkezés, tartózkodási engedély beszerzése stb.), miután cselekvőképességük hiányzik vagy korlátozott, a szülők (törvényes képviselők) hozzájárulására (bizonyos ügyekben személyes vagy meghatalmazott

útján való eljárására) lehet szükségük. A külföldi határőrizeti szervek különösen akkor vizsgálhatják a hozzájárulás meglétét, ha annak gyanúja merül fel, hogy gyermek jogellenes külföldre viteléről, gyermekkereskedelemről vagy a kiskorú érdekeinek másfajta veszélyeztetéséről van szó. Felhívjuk a figyelmet, hogy e szabályok tagállamonként eltérőek lehetnek, ezért előzetes tájékozódást javasolunk.

Az ezzel kapcsolatos problémák elkerülése érdekében javasoljuk, hogy a kiskorú vagy a vele utazó személy vigye magával a szülők (másik szülő) magyarul és a meglátogatni szándékozott (és a tranzit) ország nyelvén készült (vagy fordítással ellátott) hozzájáruló nyilatkozatát a kiskorú külföldre utazásához, ottani tartózkodásához. A nyilatkozat tartalmazza a kiskorú, a kísérő és a szülő(k) adatait is (születési adatok), a kiskorú úti okmányának számát, a külföldi tartózkodás célját, helyét (cím, telefon), a meglátogatni kívánt személy vagy intézmény (iskola, tanfolyamszervező) adatait, elérhetőségét. A kiskorúak külföldi utazásának előkészítése során fordítsanak kiemelt figyelmet a célország (tranzit országok) szabályainak, helyi sajátosságainak, a megélhetési feltételeknek a megismerésére, a fogadó személy vagy intézmény megbízhatóságának ellenőrzésére. Az utazás előkészítésében az érintett országok külképviseletei, illetőleg a magyar konzuli szolgálat információkkal, tanácsokkal, a külképviseletek adatainak megadásával szívesen nyújtanak segítséget.

Külföldi utazásra **nem használható** a személyazonosító igazolvány, ha azt nem magyar állampolgárságú személynek (bevándorolt, menekült) adták ki, továbbá a magyar vezetői engedély sem.

Svájc ugyan **nem tagja az Európai Gazdasági Térségnek**, de kétoldalú megállapodás alapján a magyar állampolgárok bármilyen típusú érvényes személyazonossági igazolvány birtokában beutazhatnak, és 90 napot meg nem haladó időtartamig tartózkodhatnak Svájc területén. Ugyanakkor **a gyakorlatban inkább az új típusú, kártyaformájú személyi igazolvány vagy útlevél használata javasolt**, mert ezen okmányokkal kapcsolatban nem merülhet fel értelmezési, azonosítási vagy okmánybiztonsági aggály.

Változást jelent a korábbiakhoz képest az is, hogy a külföldiek útleveleinek érvényességére vonatkozó nemzeti előírások (melyek általában megkövetelik, hogy az ott tartózkodás idejére és a tervezett elutazás időpontjától számítva még 1-6 hónapig érvényes útlevéllel kell, hogy rendelkezzen a külföldi) a magyar állampolgárokra csatlakozásunk után már nem alkalmazhatók. Mindazonáltal azt tanácsoljuk, hogy olyan útlevéllel induljanak útnak, mely tervezett külföldi tartózkodásuk teljes időtartamára érvényes.

Az EU tagállamokkal az 1980-as és 1990-es években kötött vízummentességi megállapodások alapján a magyar állampolgárok – turizmus, látogatás vagy üzleti célból történő – rövid idejű (maximum 90 napos) tartózkodása már hosszabb ideje vízummentes. **Az uniós csatlakozást követően a magyar állampolgárok 90 napon túli tartózkodása is vízummentes** az EGT tagállamaiba; továbbá letelepedési jogot élveznek és – a jogcímtől függő feltételek teljesítése után – kérhetik ún. EGT tartózkodási engedély kiállítását. Magyar állampolgár azon harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, aki a Tanács vonatkozó rendelete alapján vízumköteles, családtagi státusza révén nem mentesül a vízumkötelezettség alól, azonban a vízumot díjmentesen kapja meg.

A **bejelentkezési kötelezettség** országonként eltérő lehet, ezért ebben a tekintetben javasoljuk az adott ország hatóságainak, magyarországi külképviseletének megkeresését.

SÜRGŐSSÉGI EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

Jelentős változás a korábbiakhoz képest, hogy 2004. május 1. után a rövid idejű tartózkodás céljából beutazóknak (üzleti célból beutazók, turisták stb.), amennyiben baleset, vagy megbetegedés miatt **sürgősségi egészségügyi ellátásra** szorulnak – az EU tagállam, melynek területén éppen tartózkodnak, a saját állampolgáraival azonos feltételek mellett ellátást nyújt. Az ellátás költségeit az a biztosító vállalja (általában utólagos, biztosítók közötti elszámolás mellett), amelyiknél az illető személy ténylegesen biztosítva van (azaz általában a hazai társadalombiztosítás). Mindennek azonban feltétele, hogy az utazó rendelkezzen **Európai Betegbiztosítási Kártyával**, melyen a biztosító – a biztosítási jogviszony alapján – előzetesen vállalja a felmerülő költségek fedezetét. Az ingyenes vagy kedvezményes orvosi szolgáltatás csak a közegészségügyi ellátásra vonatkozik, s ennek körét a tagállamok nemzeti joga határozza meg. Néhány esetben az orvosi ellátás egésze ingyenes, máskor csak egy része, és előfordulhat az is, hogy a kezelés költsége csak utólagosan igényelhető vissza. Ezért fontos a számlák és receptek megőrzése.

Az Európai Betegbiztosítási Kártyát és további információkat – a külföldre távozás előtt minden esetben, azaz újbóli külföldre utazásnál ismételten – az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnál, illetőleg a lakóhely szerint illetékes Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál kell igényelni és kitöltetni.

LETELEPEDÉS

Általános szabályok:

A személyek szabad mozgása alapelveinek fontos részjogosítványa, hogy a **magyar állampolgárok** (és tekintet nélkül állampolgárságukra családtagjaik is) **letelepedési jogot élveznek** az Európai Unió tagállamaiban és Izland, Liechtenstein és Norvégia területén, és kérhetik az EGT tartózkodási engedély kiállítását. A vízumkötelezett harmadik országból származó családtag, a letelepedési jog jogosultjával (a magyar állampolgár) való – letelepedési célú beutazása is – a nemzeti szabályoktól függően – vízumköteles lehet, ezért javasoljuk az adott ország magyarországi külképviseletének megkeresését.

Természetesen **ez a szabadság nem korlátlan**, csak a jogcímtől függő feltételek teljesítése esetén történik meg a tartózkodási engedély kiállítása. Az engedély érvényessége főszabályként öt év, de a tartózkodás jogcímétől függően ettől eltérő is lehet. Külön irányelvek szólnak a munkavállalók, a diákok, a nyugdíjasok, az önálló vállalkozók, az önálló vagyonnal rendelkezők illetve családtagjaik tartózkodási jogáról (irányelvenként eltérhet a családtagok köre is!). Valamennyi jogszabály a tartózkodási jog feltételéül szabja, hogy a letelepedni kívánó (a fogadó országban) teljes körű egészségbiztosítással, továbbá elegendő anyagi fedezettel rendelkezzen ahhoz, hogy tartózkodási ideje alatt ne szoruljon a fogadó tagállam szociális támogatási rendszerének szolgáltatásaira (lakhatása és megélhetése biztosított legyen). Ahogy a beutazás is, úgy a tartózkodási jog is korlátozható a közrend, közbiztonság, és a közegészség védelme érdekében. Az irányelvek szövege hozzáférhető a Kormány honlapján:

- > [a munkavállalók tartózkodási jogáról](#)
- > [a diákok tartózkodási jogáról](#)
- > [az önálló vagyonnal rendelkezők tartózkodási jogáról](#)
- > [a nyugdíjasok tartózkodási jogáról](#)
- > [az önálló vállalkozók tartózkodási jogáról](#)
- > [a volt munkavállalók továbbtartózkodásáról](#)
- > [az önálló vállalkozók továbbtartózkodásáról](#)

Míg a diákokra, nyugdíjasokra, önálló vállalkozókra és az önálló vagyonnal rendelkezőkre, valamint mindezek családtagjaira vonatkozó irányelvek változatlan tartalommal érvényesülnek magyar állampolgárok esetében, a munkavállalókenti letelepedésre speciális szabályok vonatkoznak.

Munkavállalókra vonatkozó speciális szabályok:

Tájékoztató

I. Magyar állampolgárok munkavállalása az EU- és EGT-tagállamokban, illetve Svájcban

Magyarország 2004. május 1-jével csatlakozott az Európai Unióhoz és uniós tagállamként a belső piac részesévé vált. A belső piac egyik pillére a munkaerő szabad áramlása, amely főszabály szerint biztosítja az uniós polgárok számára egy másik tagállamban való szabad munkavállalás jogát. Ez a jog azonban nem érvényesül korlátlanul Magyarország és a vele együtt, illetve a 2007. január 1-jén csatlakozott új tagállamok vonatkozásában. A magyar munkavállalókra vonatkozó szabályokat a magyar Csatlakozási Okmány X. melléklete rögzíti. (Megjelent a [Magyar Közlöny 2004/60.](#) (IV. 30.) számában)

A Csatlakozási Okmány X. melléklete szerint **a régi tagállamok** (a továbbiakban: EU15, amely a 2004-es bővítés előtti tagállamokra utal) **a csatlakozástól számítva legfeljebb hét évre (2+3+2 év bontásban) korlátozhatják a magyar állampolgárok foglalkoztatását egyéni munkavállalóként.** Az átmeneti időszak tehát lehetőséget nyújt az EU15 tagállamoknak, hogy a csatlakozást követő maximum hét évben nemzeti jogukat alkalmazzák, azaz fenntarthatják a korábbi munkavállalási engedélyeztetési rendszerüket vagy akár lehetővé tehetik a szabad munkaerő-mozgást a közösségi jogszabályokkal összhangban.

Az EU15 tagállamok ilyen korlátozást 2004. május 1-jét követően Málta és Ciprus kivételével a többi nyolc új tagállammal¹ (a továbbiakban: EU8 országok) szemben alkalmaznak. Az első két éves időszak lejártá után több tagállam döntött a korlátozások 2006. május 1-jétől történő eltörléséről. Néhány tagállam a 2007. és a 2008. év folyamán szüntette meg a korlátozásokat. (Az egyes tagállami rezsimeket lásd alább.) Az ötödik év végét követően a hetedik év végéig a szabad munkavállalástól eltérő szabályokat csak akkor tarthatják fenn a tagállamok, ha igazolható, hogy a közösségi jog alkalmazása, azaz a magyar munkavállalók korlátozásmentes beáramlása, súlyos munkaerő-piaci zavarokat okozna.

A Csatlakozási Szerződés – azon túl, hogy tartalmazza „**közösségi preferencia**” elvét, vagyis hogy egy állás betöltésénél a régi tagállamok a magyar állampolgárokat előnyben részesítik a harmadik országból érkezőkkel szemben –, tartalmazza az ún. **12 hónapos szabályt**. E szerint a nemzeti szabályozás fenntartása esetén az a magyar munkavállaló, aki a csatlakozás pillanatában vagy azt követően 12 hónapos folyamatos, jogszerű tartózkodással és munkaviszonnyal rendelkezik, az adott tagállam munkaerő-piacán szabadon vállalhat munkát, „zöld kártyát” kap és azt követően nem kell neki munkavállalási engedélyt kiváltania.

A munkaerő szabad áramlásának teljes biztosítása esetén – legfeljebb 7 évig, illetve amíg bármelyik tagállam korlátozást tart fenn – lehetőség van **védintézkedés** alkalmazására. Ez alapján amennyiben egy, a munkaerő-piacát megnyitó tagállamban fellépő vagy előrelátható zavar komolyan veszélyeztetheti az életszínvonalat vagy a foglalkoztatottságot egy adott régióban vagy egy adott szakma tekintetében, az adott tagállam az Európai Bizottság értesítését és jóváhagyását követően indokolt esetben részben vagy egészben felfüggesztheti a közösségi jog alkalmazását.²

Magyarország az Európai Unióhoz történő csatlakozásakor részesévé vált az **Európai Gazdasági Térségnek (EGT)** is. Tekintettel arra, hogy az EGT-tag nem EU-tagállamok – Norvégia, Izland és Liechtenstein – is részesei az Unió egységes belső piacának, ennek a három országnak a viszonylatában is érvényesülnek a Magyarország uniós csatlakozási szerződésében rögzített átmenetek.

Az Unióhoz **Magyarországgal egy időben csatlakozó országok** közül Málta és Ciprus viszonylatában a régi és új tagállamok megnyitották munkaerőpiacukat. A többi nyolc új tagállam (EU8) egymás közti viszonylatában megvalósult a kölcsönös munkaerő-piaci nyitás, azzal a feltétellel, hogy amíg az átmeneti időszak alatt legalább egy jelenlegi tagállam még korlátozásokat tart fenn bármely EU8-val szemben, addig az EU8 tagállamok egymással szemben élhetnek védő intézkedések alkalmazásával.

Románia és Bulgária 2007. január 1-jével csatlakozott az Európai Unióhoz. A Csatlakozási Szerződésben esetükben is rögzítésre került a hétéves (2+3+2) átmeneti időszak alkalmazásának lehetősége, mely alapján a korábbi 25 tagállam (EU25) a csatlakozástól számított legfeljebb hét évre korlátozhatja a román és bolgár munkaerő szabad áramlását az adott tagállamban.

Az egyes tagállami rezsimek

Az egyéni munkavállalásra vonatkozó tagállami rezsimek három csoportra oszthatók: munkaerő-piaci nyitás, könnyített munkaerő-piaci hozzáférés és a korábbi engedélyeztetés fenntartása:

1. 2004. május 1-jével mindössze három tagállam nyitotta meg munkaerő-piacát a magyar munkavállalók előtt: Írország, Egyesült Királyság és Svédország. Az azóta eltelt időszakban csatlakozott hozzájuk és lehetővé tette a munkavállalási engedély nélküli munkavállalást *Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Izland, Luxemburg, Olaszország, Portugália és Spanyolország.*

A fentiekén túl nem alkalmaz korlátozásokat a magyar munkavállalókkal szemben a hazánkkal együtt csatlakozott tagállamok közül *Ciprus, Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Szlovákia és Szlovénia* és a 2007. január 1-jén EU-taggá vált *Románia és Bulgária.*

2. 2006. május 1-jétől *Belgium* több szektor, illetve számos foglalkozás tekintetében könnyítette az EU8 tagállami állampolgárok munkavállalását, azaz ezekben a szektorokban munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül adják ki a munkavállalási engedélyeket. Könnyített munkaerő-piaci hozzáférést biztosít *Norvégia* is.

Dániában 2008. május 1-je óta nem kell munkavállalási engedély azon EU8, illetve román és bolgár állampolgárok számára, akik olyan munkáltatónál vállalnak munkát, amely kollektív szerződés alapján foglalkoztatja munkavállalóit. Egyéb esetben könnyített eljárás keretében történik a munkavállalási engedély kiadása.

Németország meghatározott mérnöki szakmákban 2007. október 16-tól teszi lehetővé a szabad munkavállalást az EU8 tagállamok, továbbá Románia és Bulgária állampolgárai számára, egyéb tekintetben fenntartotta a korábbi engedélyeztetési rendszerét.

Ausztria 2008. január 1-jétől vezetett be könnyített eljárást jogszabályban meghatározott 50 hiányszakmában, amely 2008. július 1-jétől további 15 szakmával bővült.

Málta esetében minden uniós (kivéve a román és bolgár) állampolgár számára automatikusan kerül sor a munkavállalási engedély kiadására.

3. *Liechtenstein* lényegében nem változtatott nemzeti szabályozásán, fenntartotta korábbi munkavállalási engedélyeztetési rendszerét.

Ausztria – Az alább ismertetett kivételek mellett Ausztria tulajdonképpen fenntartotta a korábbi munkavállalási engedélyre épülő szabályozását. 2006. május 1-jétől annyiban változott az osztrák szabályozás, hogy az EU8 tagállamok már Ausztriában dolgozó állampolgárainak családtagjai automatikusan megkapják a munkavállalási és tartózkodási engedélyt.

2008. január 1-jétől Ausztria könnyített eljárást vezetett be 50 szakmában, mely további 15-tel bővült 2008. július 1-jétől.³ Ez azt jelenti, hogy az Ausztriában meghatározott éves maximális foglalkoztatási engedély-számok (kvóták) túlléphetők, amennyiben a kérelmező a meghatározott szakmákban kíván munkát vállalni. Ezeket az engedélyeket az Arbeitsmarktservice (<http://www.ams.at/>) munkaerő-piaci vizsgálat nélkül adja ki.

Hatályban maradtak a csatlakozás előtti, meghatározott kvótát biztosító kétoldalú egyezmények is. A két érvényben lévő egyezmény közül az egyik a gyakornokok ausztriai foglalkoztatását teszi lehetővé (kihirdette: 37/1998. (III. 1.) Korm. rendelet, a 2008. évre vonatkozó kvóta 1800 fő); a másik egyezmény a határmenti ingázók ausztriai alkalmazására ad lehetőséget (kihirdette: 38/1998. (III.1.) Korm. rendelet, a 2008. évre vonatkozó kvóta 2550 fő).

További információ:

- Osztrák Köztársaság budapesti nagykövetsége, Tel: (1) 479-7010, Fax: (1) 352-8795
<http://www.austrian-embassy.hu/>

- Az államközi egyezményekről az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=allaskereseknek_munkavall_allamkozi_egyezmenyek_ke

Belgium – Tulajdonképpen fenntartotta a korábbi munkavállalási engedélyre épülő szabályozását. A belga szövetségi kormány 2006. márciusban meghozott döntése szerint Belgiumban az átmeneti időszaki korlátozások meghatározatlan időre, a külföldi munkavállalók nyilvántartására szolgáló megfelelő regisztrációs és ellenőrzési rendszer felállításáig fennmaradnak.

Ezzel egyidejűleg azonban néhány meghatározott foglalkozás (hiányszakmák) esetében könnyítették a munkaerő-piaci hozzáférést. Ezeknél B-típusú, munkavállalási engedély szükséges, ami munkaerő-piaci vizsgálat nélkül 5 nap alatt kerül kiadásra.

További információ:

- Belgium budapesti nagykövetsége, Tel: (1) 457-9960,(1) 457-9974, Fax: (1) 375-1566, www.diplomatie.be/budapest

Bulgária – 2007. január 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Bulgária nem élt a Csatlakozási Szerződésben foglalt viszonyosság alkalmazásának lehetőségével és megnyitotta munkaerőpiacát az összes EU-állampolgár, így a magyar munkavállalók számára is.

Ciprus – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Csehország – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Dánia – Dánia a munkavállalási engedély intézményét nem szüntette meg, de az EU8 tagállamok csatlakozása óta biztosítja az engedélyek könnyített kiadását bizonyos feltételek teljesülése esetén. A munkavállalási engedélyek munkaerő-piaci vizsgálat nélkül kerülnek kiadásra.

2006. május 1-jétől a munkavállalási engedélyek elbírálásának határidejét az eddigi harminc munkanapról 10 munkanapra csökkentették, illetve lehetővé tették az EU8 tagországok Dániában tanuló és munkát vállalni szándékozó diákjainak a munkavállalási engedély nélküli munkavállalást.

2008. május 1-je óta nem kell munkavállalási engedély azon EU8, illetve a román és bolgár állampolgároknak,

- akik olyan munkáltatónál vállalnak munkát, amely kollektív szerződés alapján foglalkoztatja munkavállalóit, ennek megfelelően ilyen esetben a régi EU-tagállamok állampolgárai esetén alkalmazott eljárás vonatkozik többek között a magyar munkavállalókra is. (Dániában a munkaadók 70 %-a valamely kollektív szerződés hatálya alá tartozik.)
- akik magasan képzett kutatóknak, tanárnak⁴, illetve szakembereknek⁵ minősülnek, és akiket kollektív szerződés hatálya alá tartozó munkaadó, de egyéni munkaszerződéssel alkalmaz.

A feltételek teljesítése esetén a munkavállalónak a dán hatóságoknál (<http://www.statsforvaltning.dk/>) a három hónapnál hosszabb tartózkodás esetén kiadandó regisztrációs igazolást/kártyát kell csak kérelmeznie. A kollektív szerződés hatálya alá nem tartozó foglalkoztatás esetén továbbra is munkavállalási engedélyre van szükség.

További információ:

- Dánia budapesti nagykövetsége, Tel: (1) 487-9000, Fax: (1) 487-9045, <http://www.ambbudapest.um.dk/da>

Egyesült Királyság – Az Egyesült Királyságban a csatlakozástól fogva nem korlátozzák a magyar állampolgárok munkavállalási jogát. Azonban regisztrációs kötelezettség továbbra is fennáll, a munkavállalóknak be kell jegyeztetniük magukat, megadva munkáltatójuk nevét és a munkavégzés jellegét, helyét. A regisztráció során igazolást állítanak ki a brit hatóságok. Ugyanakkor az Egyesült Királyságban való munkavállaláshoz kapcsolódó társadalombiztosítási jogosultság nem automatikus. A nem járulékalapú szociális ellátások igénybevétele meghatározott ideig tartó, jogszerű ott-tartózkodáshoz kötött az EU8 tagállamok állampolgárai számára.

Az Egyesült Királyság a munkaerőpiacát a román és bolgár munkavállalók előtt nem nyitotta meg.

Észtország – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat is.

Finnország – 2006. május 1-jétől Finnország megnyitotta munkaerőpiacát a tíz új tagállam állampolgárai előtt (2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalók tekintetében is), munkavállalás esetére azonban bejelentési kötelezettséget ír elő.

Franciaország – 2008. július 1-jétől Franciaország megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok állampolgárai előtt. A döntés nem érinti a román és bolgár munkavállalókat.

Görögország - 2006. május 1-jétől korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok munkavállalói előtt.

Hollandia – 2007. május 1-jével korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok munkavállalói előtt.

Írország – A csatlakozástól kezdődően teljes munkaerő-piaci nyitást jelentett be. Írország ugyanakkor a nem járulékalapú szociális ellátások igénybevétele az Egyesült Királysághoz hasonlóan meghatározott idejű jogszerű írországi tartózkodás feltételéhez köti, valamennyi EGT-tagállam állampolgára viszonylatában.

Lengyelország – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Lettország – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Litvánia – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Luxemburg – 2007. november 1-jétől korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok munkavállalói előtt.

Málta – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Máltai munkavállalás esetén bármely EU-tagállam állampolgárának munkavállalási engedéllyel kell rendelkeznie, melyet azonban a máltai hatóságok meghatározott eljárási díj megfizetése ellenében, automatikusan (kivéve a román és bolgár állampolgárok esetében) adnak ki.

Németország – Az alább ismertetett kivételekkel, fenntartotta a csatlakozást követően a korábbi munkavállalási engedélyre épülő szabályozását, és hatályban maradtak a meghatározott kvótát biztosító kétoldalú egyezmények is. A két egyezmény a gyakornokok németországi munkavállalására (lásd az 55/1990. (II. 23.) MT rendeletet); illetőleg a Magyarországon letelepedett társaságok által foglalkoztatott magyar munkavállalók határon átnyúló szolgáltatásnyújtása keretében történő ideiglenes németországi foglalkoztatására (kiküldetésére) vonatkozik (az ún. Werkvertrag egyezmény, lásd a 14/1989. (II. 17.) MT rendeletet). Előbbi éves keretszáma kétezer fő, míg utóbbi esetében 3801 fő.

2007. október 16-ától Németország a gépész-, autóipari-, elektrotechnikai (villamos-) és ezzel rokon mérnöki szakmákban egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkező EU8, illetve román és bolgár állampolgárok számára teszi lehetővé a szabad munkavállalást, egyéb tekintetben fenntartotta a korábbi engedélyeztetési rendszerét.

További információ:

- Németország budapesti nagykövetsége, Tel: (1) 488-3500, Fax: 488-3505, <http://www.deutschebotschaft-budapest.hu/>
- Az államközi egyezményekről az Állami Foglalkoztatási szolgálat honlapján: www.afsz.hu/engine.aspx?page=allskereseknek_munkavall_allamkozi_egyezmenyek_ke és a
- Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatalnál (1024 Budapest, Margit körút 85., Tel: (1) 336-7439 Fax: (1) 336-7446, e-mail: mkeh@mkeh.hu; <http://www.mkeh.gov.hu/>)

Olaszország – 2006. július 27-től korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok munkavállalói előtt.

Portugália – 2006. május 1-jétől korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok állampolgárai előtt.

Románia – 2007. január 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Románia nem élt a Csatlakozási Szerződésben foglalt viszonyosság alkalmazásának lehetőségével és megnyitotta munkaerőpiacát az összes EU-állampolgár, így a magyar munkavállalók számára is.

Spanyolország – 2006. május 1-jétől korlátozás nélkül megnyitotta munkaerőpiacát az EU8 tagállamok állampolgárai előtt.

Svédország – A magyar munkavállalók a csatlakozás napjától szabadon vállalhatnak munkát Svédországban és igénybe vehetik a többi uniós állampolgárhoz hasonlóan a szociális ellátásokat is. 2007. január 1-jétől Svédország megnyitotta munkaerőpiacát a román és bolgár munkavállalók számára is.

Szlovákia – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

Szlovénia – 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz, munkaerőpiacát megnyitotta az összes uniós tagállami munkavállaló előtt – beleértve 2007. január 1-jétől a román és bolgár munkavállalókat.

EGT-tagállamok és Svájc

A három nem EU-tag EGT-tagállam esetében **Norvégia** könnyített piacra jutást biztosít az EU8 tagországok állampolgárai számára, **Izland** 2006. május 1-jétől megnyitotta munkaerőpiacát, **Liechtenstein** vonatkozásában pedig – a többi EGT-tagállam viszonylatához hasonlóan – Magyarország is részese maradt a liechtensteini kvótarendszernek.

További információ:

- Norvég Királyság budapesti nagykövetsége, Tel: (1) 212-9400, Fax: (1) 212-9410, <http://www.norvegia.hu/>
és
- Izlandi Köztársaság budapesti konzuli képviselete Tel: (1) 488-0128, Fax: (1) 488-0127, www.iceland.org/at/english

Svájc – Bár nem EU és nem EGT-tagállam, külön említést érdemel a Svájci Államszövetség. Az Európai Közösség és annak régi tagállamai (EU15), valamint Svájc 1999. július 21-én megállapodást kötött a személyek szabad mozgásával kapcsolatos kérdésekről. A megállapodást a 2004-ben csatlakozott tagállamokra kiterjesztő Jegyzőkönyv 2006. április 1-jén lépett hatályba (kihirdette a 2006. évi CXXV. törvény).

A Megállapodás és a Jegyzőkönyv a Csatlakozási Okmányhoz hasonló rezsim alkalmazását teszi lehetővé Svájc számára a munkavállalást illetően, 7 éves átmeneti időszakkal. A Jegyzőkönyv alapján Svájc az EU8 tagállamokkal szemben legkésőbb 2011. április 30-ig évente emelkedő számú kvótát alkalmazhat a hosszú távú (max. 5 év) és a rövid távú (max. 1 év) egyéni munkavállalási engedélyek számát illetően. Az engedélyekre vonatkozó kvótát évente emelik, a hosszú távú engedélyek száma 1700-ról 3000-re nő 2011-re, a rövid távúaké ugyanezen periódusban 15.800-ról 29.000-re. A kvóták

2011. április 30-án eltörlésre kerülnek, de Svájc 2014. május 31-ig bármikor újból bevezetheti azokat, ha a nagy mértékű munkaerő-beáramlás a svájci munkaerő-piacon súlyos zavart okozna. A Jegyzőkönyv lehetőséget ad az EU8 tagállamoknak viszonzosság alkalmazására.

A Megállapodás Romániára és Bulgáriára történő kiterjesztéséről szóló jegyzőkönyv aláírására 2008. május 26-án került sor. Esetükben – a 2004-ben csatlakozott tagállamokhoz hasonlóan – szintén kvóták kerülnek majd alkalmazásra, évente növekvő számban. A védintézkedés alkalmazásának lehetősége szintén szerepel majd a jegyzőkönyvben. Svájc várhatóan 2009-ben népszavazást rendez a kérdésről, a román és bolgár munkavállalók tekintetében a rendelkezések csak ezt követően léphetnek életbe.

A gyakornokokra vonatkozóan államközi egyezmény van hatályban, melyet a 66/1996. (V. 15.) Korm. rendelet hirdetett ki. Az Egyezmény lehetővé teszi, hogy minden, a feltételeknek megfelelő magyar állampolgár szakmai és nyelvi továbbképzés céljából maximum 18 hónapra munkát vállalhasson Svájcban.

További információ:

- > Svájci Államszövetség budapesti nagykövetsége, Tel: 460-70-40, Fax: (1) 364-3657
<http://www.swissembassy.hu/>
- > Az államközi egyezményekről az Állami Foglalkoztatási szolgálat honlapján:
www.afsz.hu/engine.aspx?page=allaskeresoknek_munkavall_allamkozi_egyezmenyek_ke

II. EU, EGT, illetve svájci állampolgárok munkavállalása Magyarországon, a viszonzosság kérdése

A Csatlakozási Okmány Magyarország számára lehetőséget ad arra, hogy amennyiben az átmeneti rendelkezések értelmében egy tagállam a nemzeti jogszabályokban vagy kétoldalú megállapodásokban foglalt rendelkezéseket tartja fenn, Magyarország az érintett tagállam vagy tagállamok vonatkozásában ezekkel egyenértékű rendelkezéseket tartson hatályban, azaz a **viszonzosság elvét** követve járjon el (X. melléklet 10. bekezdés). 2004. május 1. és 2007. december 31. között hazánk a munkaerő-piaci korlátozást alkalmazó EU15 és EGT-tagállamokkal szemben a viszonzosság alkalmazása, illetve 2007. január 1-jétől a román és a bolgár munkavállalók tekintetében a fokozatos – a valós munkaerőigényhez, illetve munkaerő hiányhoz igazodó – munkaerő-piaci nyitásról döntött.

Magyarország 2008. január 1-jétől új szabályozást alakított ki, melyet *a Magyar Köztársaság által a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tekintetében alkalmazott, a munkaerő szabad áramlásával összefüggő átmeneti szabályokról szóló 355/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmaz.*

A Korm. rendelet – az eddigi szabályozás hatályon kívül helyezésével egyidejűleg – **egységes szabályozást alakít ki** mind a még munkaerő-piaci korlátozást alkalmazó régi tagállamok, mind Románia és Bulgária munkavállalói tekintetében. Ennek megfelelően **Magyarország év elejétől megnyitotta munkaerőpiacát azon uniós –, a magyar munkavállalókkal szemben jelenleg is korlátozásokat alkalmazó EU15 és EGT-tagállamokból, Svájcból, illetve Romániából és Bulgáriából**

érkező – munkavállalók előtt, akik olyan tevékenységet kívánnak folytatni, amely gyakorlásához egyetemi (főiskolai) végzettség és szakképzettség, középfokú iskolai végzettség vagy szakmunkás bizonyítvány szükséges.

A szakképzettséget nem igénylő foglalkoztatás főszabályként továbbra is engedélyköteles. A szakképzetlen román és bolgár munkavállalók esetében azonban a kormányrendelet mellékletében felsorolt szakmák, illetve a mezőgazdaságban (növénytermesztés, állattenyésztés, halászat) foglalkoztatott szezonális munkavállalók vonatkozásában munkaerő-piaci vizsgálat nélkül kerül sor a munkavállalási engedély kiadására. A fentieken túl, Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Liechtenstein, Németország, Norvégia, illetve Svájc vonatkozásban a Korm. rendelet kimondja, hogy a szakképzetlen munkaerő esetében a munkavállalási engedélyt a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül kell kiadni.

A jogszabály előírja, hogy szakképzettséget nem igénylő az olyan tevékenység, amely ellátásához jogszabály nem írja elő sem az egyetemi/főiskolai végzettséget és szakképzettséget, sem a középfokú iskolai végzettséget, sem a szakmunkás bizonyítvány megszerzését

A kormányrendelet – az eddigiekkel ellentétben – egységes szabályokat fogalmaz meg az EU-tagállamok engedélymentesen foglalkoztatható állampolgárai és azok hozzátartozói foglalkoztatásának bejelentése tekintetében.

A szabályozás főbb elemei tehát a következők:

magyar szabályozás	<p>Azon EU15 és EGT-tagállamok (+ Svájc) esetében, akik még nem vagy nem teljesen törölték el a munkaerő-piaci korlátozásokat:⁶</p> <p>Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Liechtenstein, Németország, Norvégia, Svájc</p>	Románia, Bulgária esetében
Szakképzett munkaerő és hozzátartozók	Munkaerő-piaci nyitás	Munkaerő-piaci nyitás
Szakképzetlen munkaerő és hozzátartozók	<p>Engedélyköteles</p> <p>Az engedélyeket munkaerő-piaci vizsgálat nélkül kell kiadni!</p>	<p>Engedélyköteles</p> <p>Az engedélyeket munkaerő-piaci vizsgálat nélkül kell kiadni</p> <ul style="list-style-type: none"> > a mezőgazdaságban történő sze-zonális foglalkoztatás esetében, > azon a szakmák esetében, amelyek a Korm. rendelet mellékletében felsorolásra kerültek.

III. Szolgáltatásnyújtás keretében megvalósuló munkaerőmozgás

A magyar munkavállalók nemcsak egyéni munkavállalóként vállalhatnak munkát az Európai Unió tagállamaiban, hanem hazai munkáltatójuk kiküldöttjeként is. Ez a munkaerőmozgás lényegében a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződések teljesítésének egyik eszköze. A szolgáltatásnyújtás nem esik átmeneti korlátozás hatálya alá, és főszabályként a hozzá kapcsolódó munkaerőmozgás sem. A Csatlakozási Okmány X. melléklete azonban két tagállam, Ausztria és Németország esetén eltérési lehetőséget biztosít. Ausztria és Németország esetében is azonban csak a Csatlakozási Szerződésben rögzített szektorokban/tevékenységekben érvényesülnek a korlátozások.

Ez az eltérés az alább felsorolt szolgáltatási ágazatokra vonatkozhat:

– Németországban:

Szolgáltatási ágazat	NACE-kód ¹ (eltérő jelölés hiányában)
Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is	45.1–4; a 96/71/EK irányelv mellékletében felsorolt tevékenységek
Ipari takarítás, tisztítás	74.70 Ipari takarítás, tisztítás
Egyéb szolgáltatások	74.87 Kizárólag belső dekoráció tervezése

– Ausztriában:

Szolgáltatási ágazat	NACE-kód ¹ (eltérő jelölés hiányában)
Kertészeti szolgáltatások	01.41
Kőmegmunkálás	26.7
Fémszerkezetek és szerkezetelemek gyártása	28.11
Építőipar, ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is	45.1–4; a 96/71/EK irányelv mellékletében felsorolt tevékenységek
Biztonsági tevékenységek	74.60
Ipari takarítás, tisztítás	74.70
Házi betegápolás	85.14
Szociális ellátás elhelyezés nélkül	85.32

A két ország esetén, a szolgáltatásnyújtás keretében megvalósuló munkaerőmozgás tekintetében szintén lehetőség van viszonyosság alkalmazására, melynek szabályait *az áruk, szolgáltatások és*

¹ NACE: lásd 31990 R 3037: A Tanács 1990. október 9-i 3037/90/EGK rendelete az Európai Közösségben a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozásáról (HL L 293. szám, 1990.10.24., 1. o.), amelyet legutóbb módosított: 32002 R 0029: A Bizottság 2001.12.19-i 29/2002/EK rendelete (HL L 6. szám, 2002.01.10., 3. o.) és **32006 R 1893: Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete** (HL 393. szám, 2006.12.30., 1-39. o.)

anyagi értéket képviselő jogok országhatárt, illetve vámhatárt átlépő kereskedelméről szóló 110/2004. (IV. 28.) Korm. rendelet tartalmazza.

A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő **kiküldetésre** (amikor egy cég a munkavállalóit más tagállam területére küldi ki munkavégzés céljából) a 96/71/EK irányelv tartalmaz rendelkezéseket. Az irányelv elérhető magyarul a Kormány honlapján (<http://kormany.hu/>) keresztül, illetve az [ezen linken](#).

Ez alapján a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a területükön dolgozó kiküldött munkavállalókra az adott tagállam szabályai érvényesüljenek többek között a

- minimális pihenőidő, maximális munkaidő,
- minimális éves szabadság,
- minimális bérszint, beleértve a túlóra díjakat,
- munkahelyi egészség, biztonság és higiénia,
- férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód és más, megkülönböztetést tiltó rendelkezések.

Ezen túl azonban a küldő tagállam szabályai vonatkoznak a kiküldött munkavállalókra.

Svájc a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó munkavállalás esetén is meghatározott korlátozásokat (pl. engedély szükséges) tarthat fenn a munkavállalókra 2011. május 31-ig a következő szolgáltatási ágazatokban: kertészeti szolgáltatások; építőipar (ideértve a kapcsolódó tevékenységeket is); biztonsági szolgáltatások és ipari takarítás (NACE 01.41; 45.1-4; 74.60 és 74.70). Akárcsak az egyéni munkavállalás esetén, Svájccal szemben e tekintetben is érvényesíthető viszonzosság. Más szektorok tekintetében a 90 napot meg nem haladó szolgáltatásnyújtás keretében végzett munka engedélymentes, viszont az első naptól fogva be kell jelenteni a svájci hatóságoknak.

A 90 napot meg nem haladó munkaerőmozgás nélküli szolgáltatásnyújtás engedélymentes, ezt követően engedélyezési eljárás alá esik. Engedélyezéstől függetlenül be kell jelenteni a közbeszerzéshez, a vasúti, légi és közúti szállításhoz kapcsolódó szolgáltatásnyújtást.

IV. További információ az EU/EGT tagállamokban való munkavállalásról

Az egyes tagállamokban betölthető üres álláshelyekről az Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES) internetes oldalán található tájékoztatás magyar nyelven is (www.europa.eu/eures). Az EURES honlapon olyan állásokat tesznek közzé, melyekre a munkáltatók más európai országok munkavállalóit szeretnék felvenni, valamint emellett az európai állami foglalkoztatási szolgálatok által meghirdetett valamennyi állás folyamatosan felkerül rá. Az álláshirdetések a foglalkozások széles skáláját fedik le, és ezen belül állandó és szezonális munkalehetőségeket is kínálnak. Valamennyi álláshirdetés tájékoztatást nyújt arra vonatkozóan, hogy hogyan kell jelentkezni és kivel kell kapcsolatba lépni.

További információ kérhető az EU Integrációs Kirendeltségen, amely a Foglalkoztatási Hivatal keretében működik. (Elérhetőség: Foglalkoztatási Hivatal, 1087 Budapest, Szeszgyár u. 4. Tel: (1) 303-0810/127, E-mail: euintegracio@lab.hu), továbbá a [Kormány honlapján](#))

Arról, hogy mely tagállamok milyen korlátozásokat tartanak hatályban a magyar munkavállalókkal szemben, ld. részletesen a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium honlapján. http://www.fmm.gov.hu/oFMM/t_blank

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat a 15 régi tagállamban alkalmazandó munkavállalási szabályokról országonkénti bontásban ad részletes tájékoztatást honlapján: <http://www.afsz.hu/>.

Az Európai Unió hivatalos Foglalkoztatási Mobilitás Portálja az EURES (ec.europa.eu/eures).

A munkavállalási célú beutazással kapcsolatos részletes szabályok az alábbi link alatt magyar nyelven is olvashatóak: <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=hu>

Schengeni Nyilvántartási Rendszer

A tagállamok együttműködést folytatnak a nem kívánatos személyek belépésének és ott-tartózkodásának megakadályozásában is. Figyelemmel arra, hogy a nem kívánatos személyek belépésének megakadályozására csak a külső határon van lehetőség, a tagállamok egy közös nyilvántartásban tárolják az ezen személyekre vonatkozó adatokat, amelyek bármelyik külső határállomáson elérhetőek. Ennek értelmében egy tagállam határőrizeti szerve már a külső határon is megakadályozhatja annak külföldinek a belépését, aki egy másik tagállamban nem kívánatos személy (vele szemben kiutasítási vagy tartózkodási tilalmat elrendelő bírósági vagy idegenrendészeti határozat van érvényben). Következésképpen az egyik tagállam hatósága által hozott intézkedés kihat a többi tagállam hatóságainak intézkedésére is, például illegális munkavállalás, az idegenrendészeti szabályok megsértése, túltartózkodás esetén.

A tagállamok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy az egységes nyilvántartás és intézkedés mellett biztosítsák a külföldi jogainak és személyes adatainak védelmét. Ennek értelmében az érintett külföldi – és kizárólag ő – jogosult arra, hogy tájékoztatást kapjon a vele szemben érvényben lévő beutazási vagy tartózkodási korlátozásról, tilalomról.

A Külügyminisztérium azt tanácsolja, hogy az a magyar állampolgár, akinek tudomása van arról, hogy valamelyik tagállamban vele szemben beutazási vagy tartózkodási, tilalmat, korlátozást rendeltek el indulása előtt érdeklődjön az adott ország budapesti külképviseletén a beutazás lehetőségeiről. A külföldieknek lehetőségük van arra is, hogy a személyükről a rendszerben nyilvántartott adatok helyességéről meggyőződjenek, illetve panaszt tegyenek olyan esetben, ha véleményük szerint a személyükről nyilvántartott adatok nem helytállóak. Ilyen lehet, ha azonos személynévvel és születési adatokkal olyan személy belépését akadályozzák meg, akivel szemben ilyen korlátozást vagy tilalmat nem rendeltek el, vagy a külföldinek tudomása van a vele szemben hozott intézkedés törléséről. Javasoljuk, hogy ilyen esetekben forduljanak az adott ország megfelelő hatóságához, amelyek címe és elérhetősége a kiadvány végén található.

A Schengeni Egyezmény rendszere a külső határok ellenőrzésekor nem csak a belépni szándékozó személyeket ellenőrzi, hanem meg kívánja akadályozni, hogy bűncselekményekből származó vagy bűncselekmények elkövetésével összefüggésbe hozható

tárgyak átlépjék a határt. A schengeni térségbe belépő magyar állampolgárok ezzel az alapos ellenőrzéssel ott találkoznak, ahol először lépik át a közös térség külső határát.

Hasznos címek:

Az Egyezmény adatvédelmi titkársága:

Címe: Secrétariat de l'ACC 39, rue de la Régence 1000 Bruxelles

Telefon: 00322 519 38 76

Fax: 00322 513 42 06

Nemzeti adatvédelmi hatóságok:

- > Ausztria
Datenschutzkommission Ballhausplatz 1 – 1014 Wien
Tel.: 00 43 1 53 115/2525
Fax: 00 43 1 53 115/2690
- > Belgium
La Commission de la protection de la vie privée Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer Av. de la Porte de Hal 5-8 – 1060 Bruxelles
Tel.: 00 32 2 542 72 00
Fax: 00 32 2 542 72 12
- > Dánia
Datatilsynet Christiansbrugge 28, 4 1559 Copenhagen V
Tel.: 00 45 33 14 38 44
fax.: 00 45 22 13 38 43
- > Finnország
National Bureau of Investigation Jokiniemenkuja 4 – 01370 Vantaa
Tel.: 00 358 9 8388 661
Fax: 00 358 9 8388 6681
E-mail:palaute@krp.poliisi.fi
- > Franciaország
Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés 21 rue Saint Guillaume –
75340 Paris Cedex 07
Tel.: 00 33 1 53 73 22 22
Fax: 00 33 1 53 73 22 00
- > Görögország
Hellenic Data Protection Authority Kifisias 1,3 Athens
Tel.: 00 30 210 647 56 32, 00 30 210 647 56 01
Fax: 00 30 210 647 56 28
- > Hollandia
Registreekamer – Prins Clauslaan 20 25090 AJ Den Haag
Tel.: 0031 70 381 13 00
Fax: 0031 70 381 13 01

- > Luxemburg
Autorité de contrôle Fichier de Police Z NSIS, Boite Postale 151 2010-Luxembourg
Tel.: 00 352 478 45 62
Fax: 00 352 470 550
- > Németország
Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz Friedrich-Ebert-Str. 1 53173 Bonn (Bad Godesberg)
Tel.: 00 49 228 8 1995-0
Fax: 00 49 228 8 1995-550
- > Norvégia
DATATILSYNET Tollbugata 3 Postboks 8177 Dep – 0034 Oslo
Tel.: 47 22 42 19 10, 22 39 69 00
Fax: 47 22 42 23 50
- > Olaszország
Garante per la Protezione dei Dati Personali Via della Chiesa Nuova, 8 00186 Roma
Tel.: 00 39 06 68 18 61
Fax: 00 39 06 68 18 669
Garante per la Protezione dei Dati Personali Via della Chiesa Nuova, 8 00186 Roma
Tel.: 00 39 06 68 18 61
Fax: 00 39 06 68 18 669
- > Portugália
Comissao Nacional de Protecao de Dados Rua de Sao Bento 148, 3 – 1200 Lisboa
Tel.: 00 351 21 392 84 00
Fax: 00 351 21 397 68 32
e-mail: mailto:geral@cnpd.pt/t_new
web: http://www.cnpd.pt/t_new
- > Spanyolország
Agencia de Proteccion de Datos Paseo de la Castellana, 41 28046 Madrid
Tel.: 00 34 91 399 6200
Fax: 00 34 91 308 4692

Budapest, 2007. december

¹ A Cseh Köztársaság, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Észtország, Lettország, Litvánia

² A védintézkedéssel kapcsolatos szabályokat a magyar Csatlakozási Szerződés X. mellékletének 7. és 11. pontja, a román Csatlakozási Szerződés VI. mellékletének 7. pontja, valamint a bolgár Csatlakozási Szerződés VI. mellékletének 7. pontja szabályozza.

³ Összes érintett szakma: Kőművesek, Vakolómunkások, Ácsok, Betonépítők, Útkövezők, Egyéb mélyépítési tevékenységet folytató munkások, Tetőfedők, Burkolók, csemperakók, Egyéb padlóburkolók, Fényezők, Üvegesek, Patkoló- és kocsikészítő kovácsok, Egyéb vas- és acélkovácsoló munkások, Épület-, lemez- és szerkezetlakatosok, Géplakatosok, Mezőgépgyártók, Egyéb lakatosok, Szerszámkészítők, darabolók és stancoló

munkások, Esztergályosok, Marósok, Épületbádogosok, Egyéb bádogosok, Csőrakók és csőszerelők, Hegesztők, lángvágók, Gépjármű-mechanikusok, Egyéb nehéz mechanikusok, Optikusok, Villanyszerelők, Épületasztalosok, Épület és bútorasztalosok, Egyéb gumimunkások, Hentesek, Daruvezetők, felvonógépészek, Olajozók, zsírozók és rokonszakmáik, Mozdonyvezetők és mozdonyfűtők, Repülésbiztonsági és más légi közlekedési szakmák, Vendéglői szakácsok, Magasabb építőipari képesítéssel rendelkező műszakiak (mérnökök), Okleveles gépészmérnökök, Magasabb gépipari képesítéssel rendelkező műszakiak (mérnökök), Egyéb gépipari technikusok, Magasabb erősáramú technikai képesítéssel rendelkező műszakiak (mérnökök), Egyéb erősáramú műszakiak, Magasabb tüzeléstechnikai és gáztechnikai képesítésű műszakiak (mérnökök), Egyéb tüzeléstechnikai és gáztechnikai műszakiak, Egyéb gazdasági technikusok, Adatfeldolgozó diplomás mérnökök, Magasabb adatfeldolgozási képesítéssel rendelkező műszakiak (mérnökök), Magasabb képesítési műszakiak (mérnökök) – amennyiben nincsenek máshova besorolva, Egyéb műszakiak – amennyiben nincsenek máshova besorolva, Elektrotechnikusok, Fejlesztési és folyamattechnikusok, Kalkulátorok, Műanyag feldolgozók, Bércszámfejtők, Gépésztechnikusok, Aszfaltozók, Kőfaragók, Biztosítási ügynökök, Anyagvizsgálók

⁴ A 2004. évi 283. számú, 2004. április 26-i dán törvény szerint tanárok alatt az egyetemek és felsőoktatási intézmények által alkalmazott, oktatási tevékenységet folytató munkavállalókat kell érteni, így különösen a professzorokat, nem állandó professzorokat (angolul: 'visiting professors'), előadókat, tanársegédeket, PhD hallgatókat.

⁵ Ugyanazon törvény szerint szakembernek (angolul: 'specialist') minősülnek például mérnökök, építészek, közgazdászok, orvosi szakemberek, állatorvosok, nővérek, gyógytornászok, újságírók, technikai tanácsadók, jogászok/jogtanácsosok, amennyiben a munkáltató cég vezetésének/menedzsmentjének nem tagjai.

⁶ A máltai állampolgárokkal szemben Magyarország teljes mértékben megnyitotta munkaerőpiacát.